

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár stratégiai terve
2016-2020

Orosháza, 2016. szeptember

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
1.1 A stratégiai tervezés célja.....	3
1.2 A könyvtár bemutatása.....	3
1.2.1 Általános adatok.....	3
1.2.2 Fizikai környezet.....	4
1.2.3 Könyvtárhasználók.....	4
1.2.4 Személyi feltételek.....	6
1.2.5 Nyitvatartás.....	7
1.2.6 Könyvtári állomány.....	7
1.2.7 Gyermekkönyvtár.....	9
1.2.8 Informatika eszközök.....	10
1.2.9 Távhasználat.....	10
1.2.10 Költségvetés.....	11
1.2.11 Közösségi tér, közösségi programok.....	12
1.3 Küldetésnyilatkozat.....	13
1.4 Jövőkép.....	13
1.5 Minőségpolitikai nyilatkozat.....	13
2. Helyzetértékelés.....	14
2.1 A Justh Zsigmond Városi Könyvtár SWOT-analízise.....	14
2.2 A Justh Zsigmond Városi Könyvtár PGTTJ-elemzése.....	18
2.2.1 A település bemutatása.....	18
2.2.2 Politika.....	19
2.2.3 Gazdaság.....	20
2.2.4 Társadalom.....	22
2.2.5 Technológia.....	23
2.2.6 Jogi környezet.....	24
2.3 Országos könyvtári stratégiai szakmai ajánlás.....	25
2.4 Trendek a nemzetközi könyvtárügyben.....	26
3 A könyvtár átfogó céljai.....	27
4 Kiemelt kulcsterületek.....	27
5 Záró rendelkezések.....	30

1. Bevezetés

1.1 A stratégiai tervezés célja

A könyvtárak az elmúlt években, évtizedekben óriási átalakulásokon mentek keresztül. Csendes, „elvonulós”, elszigetelt intézményből közösségi terekké alakultak át, ahol továbbra is kiemelt cél az információhoz való közvetlen hozzájutás biztosítása, és a hozzáférés segítése. A könyvtár nem csak könyvek gyűjtőhelye, hanem egy valós fizikai tér, ahol - egy országos hálózat részeként, annak minden előnyét kihasználva - a könyvkölcsönzés mellett kisebb-nagyobb programok, csoportfoglalkozások, tanfolyamok, előadások, játékok, folyóiratok, filmek, zenék, internet várja a használókat. Míg korábban a dokumentumok, értékek gyűjtése, eljuttatása, megismertetése, bemutatása volt az elsődleges feladatunk, addig ez mára kibővült a közösségi, közösségépítő- és formáló, illetve szociális tevékenységekkel.

A változások hatással vannak a könyvtár minden területére, minden munkatársára, minden használójára. A változások újabb változásokat – fejlődéseket, elvárásokat – generálnak, melyeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és reagálni kell azokra. A stratégiai terv ennek a reagálásnak nélkülözhetetlen eszköze. Általa – a politikai, gazdasági, társadalmi, technológiai és jogi környezet megismerésével, a könyvtári erősségek, hiányosságok, veszélyek és lehetőségek számbavételével, egy új, minőségirányítási szemlélet meghonosításával, az átfogó célok és kiemelt kulcsterületek megfogalmazásával – nyerhet értelmet jövőképünk, és válhatnak valóra küldetésnyilatkozatban megfogalmazott céljaink. A könyvtári stratégia tervezése során figyelembe vesszük továbbá az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott országos könyvtári stratégiai szakmai ajánlást, az IFLA (Könyvtári Egyesületek Nemzetközi Szövetsége) legfrissebb Trend-jelentését, valamint Orosháza Város Integrált Településfejlesztési stratégiáját.

1.2 A könyvtár bemutatása

1.2.1 Általános adatok

A könyvtár neve: Orosháza Városi Önkormányzat Justh Zsigmond Városi Könyvtára
A könyvtár rövid neve: Justh Zsigmond Városi Könyvtár
Mozaikszó: JZSVK, justhvk
Nemzetközi kapcsolatokban használt idegen nyelvű elnevezése:
Justh Zsigmond City Library
Justh Zsigmond Städtische Bibliothek

A könyvtár székhelye, címe és elérhetősége:
Magyarország
Békés megye
5900 Orosháza, Kossuth u. 3.

Levelezési címe: 5901 Orosháza, Pf. 10.
Telefon (68)-413-696 Felnőtt olvasószolgálat
412-384 Köz-Pont
412-075 Gyermekkönyvtár
412-012 igazgató
Fax (68)-412-384

A könyvtár elektronikus elérhetősége

Honlap www.justhvk.hu
e-mail konyvtar@justhvk.hu
Twitter www.twitter.com/justhvk

Skype justhvk
Facebook www.facebook.com/justhvk

A könyvtár adószáma: 16652754-2-04
Bankszámla vezető fiók: OTP és Kereskedelmi Bank Orosházi Fiókja
A bankszámla száma: 11733041-16652754
A könyvtár törzskönyvi azonosító száma: 634553
Az intézmény statisztikai számjele: 16652754-9101-322-04
Nyilvános könyvtárak jegyzéke szerinti KSH és megyekód : 0423065-BÉ

Az alapítás éve: 1952
Törzskönyvi nyilvántartás szerinti alapítás időpontja: 1992. 01.10.

Alapító okirat kelte, száma:

A könyvtár 2012. február 3. napján kelt, egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete adta ki, és a 23/2012. (II. 03.) K.t. számú határozatával fogadta el.

A fenntartó neve és címe

Orosháza Város Önkormányzat
5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.

Irányító szerve

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete
5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.

Az intézmény engedélyezett létszáma: 9,75 fő

Szakágazati száma: 910100 Könyvtári, levéltári tevékenység

Alaptevékenysége kormányzati funkció szerint:

082042 Könyvtári állomány gyarapítása

082043 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme

082044 Könyvtári szolgáltatások

1.2.2 Fizikai környezet

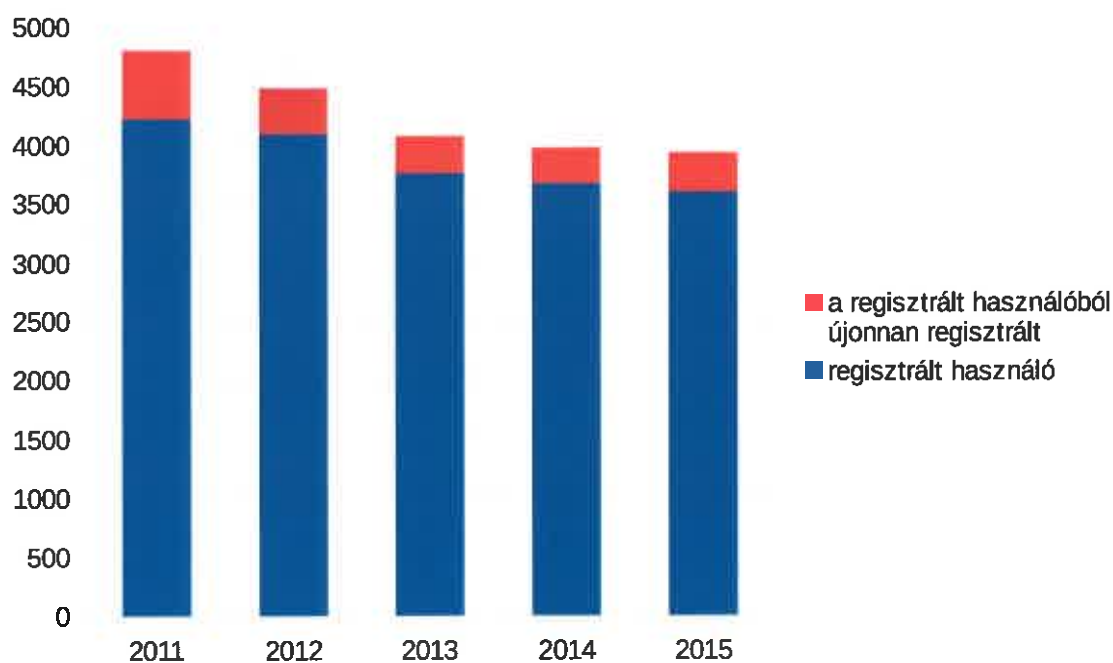
A Justh Zsigmond Városi Könyvtár fenntartói döntés értelmében 2007 decemberében költözött be a Petőfi Művelődési Központ egy évvel korábban felújított épületébe. A költözés több szempontból is kedvező volt a könyvtár számára: egyrészt a már jelentősen megviselt, szinte teljes felújításra szoruló Dózsa György utcai épületből egy megújult, tiszta, akadálymentesített, korszerű helyiségbe került, másrészt a városközpontban elhelyezve a könyvtár fizikailag is könnyebben elérhetővé vált, valamint sok év után a könyvtári egység is helyreállt a gyermekkönyvtár és a többi részleg egy épületbe kerülésével. A művelődési központ földszintjén kapott helyet az internetes rész, valamint a raktár, gördíthető állványrendszerrel, úgynevezett tömör raktár formájában. A könyvtár teljes alapterülete 936 m². Sajnos a költözés nem járt együtt a bútorzat teljes cseréjével, igaz, a gyermekkönyvtárban - több szakaszban, több pályázati forrásból - sor kerülhetett a polcok, asztalok és székek cseréjére is. Minden esetben törekedtünk arra, hogy a korosztály igényeinek és adottságainak megfelelő bútorzat kerüljön a gyermekek könyvtárába.

1.2.3 Könyvtárhasználók

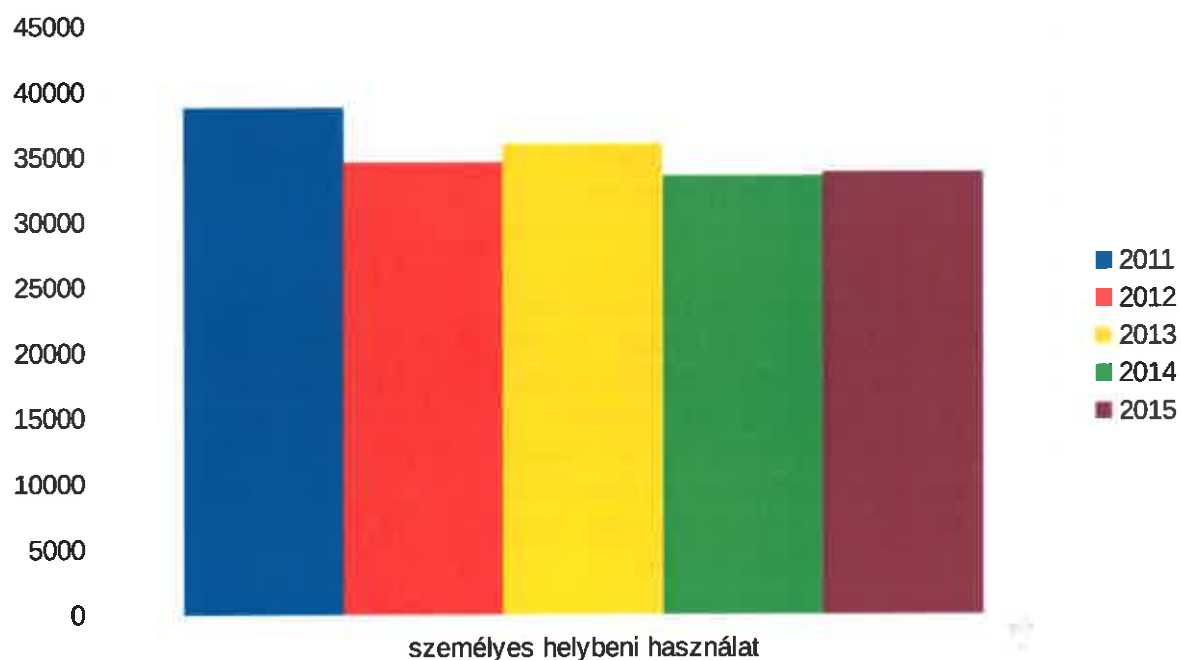
A könyvtárnak 2015-ben 3928 regisztrált használója volt, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy

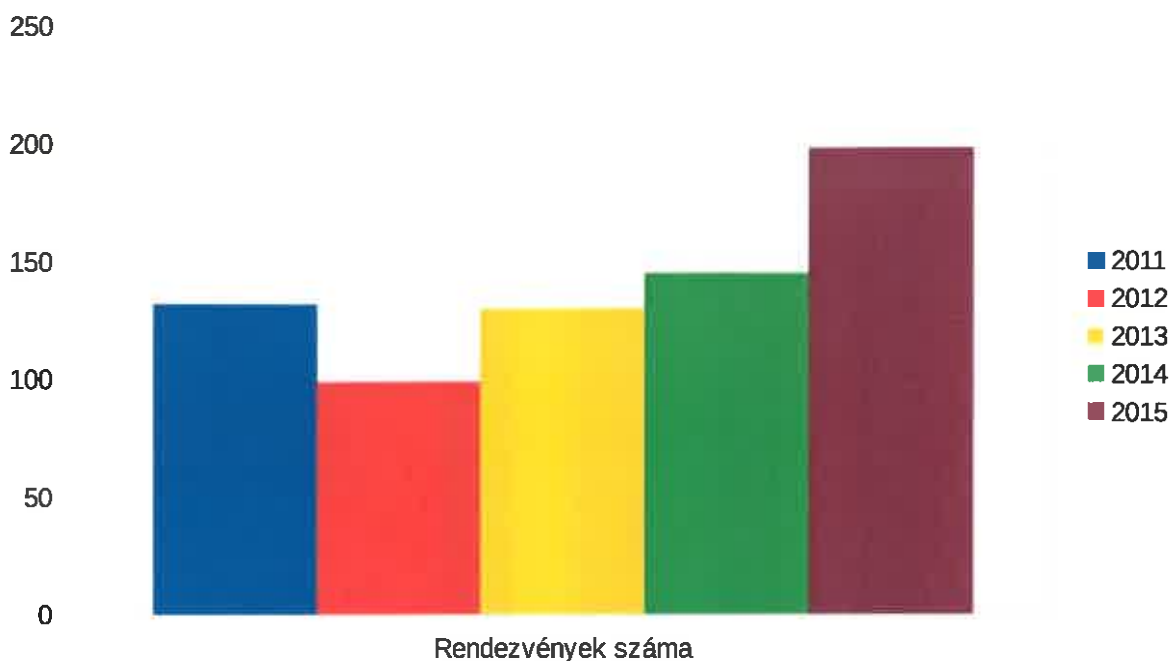
ennyien rendelkeztek érvényes olvasójeggyel az év valamely napján.

Összesen 33.773 személyes (helybeni) használatot regisztráltunk (ez átlagosan napi 118 látogatót jelent), közülük 6.897 személy internetezni jött a könyvtárba.

2015-ben összesen 198 rendezvénye volt a könyvtárnak, melyeken összesen 3329 fő látogatót regisztráltunk.

1.2.4 Személyi feltételek

A színvonalas szakmai munka megkívánja a megfelelő dolgozói létszámot. A könyvtárban jelenleg 9 teljes munkaidős könyvtáros, egy részmunkaidős (napi hat órás) technikai dolgozó, kettő közfoglalkoztatott, valamint három kulturális közfoglalkoztatott dolgozik. Minden könyvtáros felsőfokú könyvtári képesítéssel és megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkezik.

Az infokommunikációs robbanásszerű fejlődés következtében, megfordul sokak fejében, hogy a könyvtár működhessen emberi közreműködés nélkül is. Valóban vannak olyan szolgáltatások, ahol arra törekszünk, hogy azokat időtől, helytől függetlenül elérjék olvasóink, de ez természetesen nem jelenti a humán erőforrás hiányát. Mint mindenben a könyvtár működésében is meg kell találni a harmóniát a hagyományos (interperszonális) szolgáltatások és a web alapú szolgáltatások között. Bár az utóbbi nem feltételez közvetlen kapcsolatot, de a szolgáltatás biztosításához egészen biztosan szükség van a könyvtárosok közreműködésére, gondoljunk csak a katalógus online használatára, hiszen ezt megelőzi az adatok rögzítése a könyvtári integrált rendszerben. Az állománygyarapítás, a dokumentumok nyilvántartása, a katalógus szerkesztése, a kölcsönzési adminisztráció, nem is beszélve az olvasók tájékoztatásáról, mind-mind könyvtárosi közreműködéssel történik. Ezek a legalapvetőbb feladataink, de a társadalmi változások miatt egyre nagyobb szerepünk van a közösségépítésben, formálásban, a szociális feladataink, jelenlétünk egyre hangsúlyosabb. A könyvtár, mint közgyűjtemény feladatát tekintve: gyűjt, megőriz és szolgáltat, ezekből következtethető a könyvtárosi munka.

„A könyvtáros feladata tudás ill. ismeretgazdálkodás szervezése: az emberiség által birtokolt tudásanyag gyűjtése, őrzése, rendszerezése és visszakereshetővé tétele olyan módon, hogy a társadalmi szükséglet és az egyéni igények számára akadálytalanul hozzáférhető legyen. Ezáltal a könyvtár biztosítja a demokratikus társadalomban az információhoz való hozzájutás alapvető emberi jogát.”¹

A könyvtári tevékenység hozzáadott értékű szolgáltatás, hiszen a könyvtáros a saját személyiségével is jelen van a szolgáltatás biztosításában. Nagyon gyakran tapasztaljuk, hogy a könyvek kölcsönzésén túl igénylik használóink a beszélgetést is. Bármennyire is elterjedt a webes kommunikáció, szükség van a közvetlen emberi kapcsolatokra is, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a városunkban milyen sok idős él, de sokan vannak, akiknek a gyerekei külföldön dolgoznak,

¹ http://ki.oszk.hu/sites/ki.oszk.hu/files/dokumentumok/105_katsanyitanulm.pdf (2016. 02. 23.)

számukra ezek a beszélgetések nagyon fontosak. Meg kell még említeni a mindennapi életben való ügyintézéshez nyújtott támogatásunkat is, hiszen ezzel is nagyon sokan élnek, főleg, ha valamilyen elektronikus ügyintézással összekötött folyamatról beszélünk. A könyvtáros szakmát is jelentős mértékben érintette az informatika fejlődése és rohamos elterjedése. A könyvtár ismereteket, információkat közvetít, ezért információs intézmény; ennek következtében a könyvtáros tevékenysége, tágran értelmezve: sajátos tevékenységet folytató informatikus. A könyvtáros többnyire (de nem kizárólag) szöveges információkat kezel hagyományos vagy új információhordozókon (a nyomtatott könyvtől az elektronikus impulzusokig), ezért tevékenységének sajátos része a szöveg és az információhordozók (dokumentumok) kezelése. Ez a sajátos többlet különbözteti meg az általános informatikusoktól.

Könyvtárunkban minden kollégánk szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik, de ma már ez nem lenne elég a minőségi könyvtári szolgáltatások biztosításához. A folyamatos önképzés és továbbképzés nélkülözhetetlen, hiszen a hagyományos könyvtárosi szerepek mellett egyre több feladatot vállalunk annak érdekében, hogy használóinkat szolgálni tudjuk. A klasszikus könyvtárosi feladatok mellett szociális és informatikai tevékenységünk is nagyon jelentős. Feladatunk és küldetésünk a helyi közösségek kialakítása, összetartása, megtartó erejének növelése, de legalább ennyire fontos az egész életen át való tanulás és a tudás alapú társadalom folyamatos fejlesztése és folyamat támogatása. Az elmúlt években az alábbi szakmai képzéseken vettünk részt: *angol szaknyelvi tanfolyam, báb-, dráma és médiapedagógia, fejlesztő biblioterápia alkalmazása, irodalmi adatbázisok-, szakirodalmi és információs ismeretek, könyvtárosok mentálhigiénéje, könyvtári szakértő, könyvtári szakfelügyelő, kommunikációs ismeretek könyvtárosoknak, interaktív portálok üzemeltetése könyvtári környezetben, elektronikus dokumentumok feltárása, ETO (mesterséges nyelven alapuló tartalmi feltárás), andragógia, elektronikus dokumentumok katalógizálása, felkészülés a korszerű használóképzésre, WEB2-es készségek, kézműves technikák, helytörténetírás módszerei, könyvtári minőségbiztosítás, könyvtárak minősítése, közhasznú tartalmak internetes közzététele, hiteles kulturális tájékoztatás, könyvtárvezetői ismeretek, pályázatírás, zenei könyvtári ismeretek, konnektivizmus- hálózati tudásépítés a könyvtárosok gyakorlatában, felkészülés különböző csoportok olvasásfejlesztésére, e-tanácsadó, elektronikus tananyagfejlesztés és használat a könyvtárban.*

Ahhoz, hogy a könyvtár a tudásközpontú társadalomban a tudás- és ismeretgazdálkodás megkülönböztetett szellemi intézménye legyen elengedhetetlen a jól képzett, tájékozott, empatikus, szociálisan érzékeny könyvtáros. Orosházán elmondhatjuk, hogy a könyvtárosok ennek érdekében folyamatosan képzik magukat, az ismeretek gyakorlati alkalmazása a könyvtár eredményeiben már látható.

1.2.5 Nyitvatartás

A felnőtt könyvtár 47, a gyermekkönyvtár 43, az internetes rész pedig 48 órát tart nyitva hetente. Ez alól kivételt jelent a nyári, illetve egy rövidebb téli időszak.

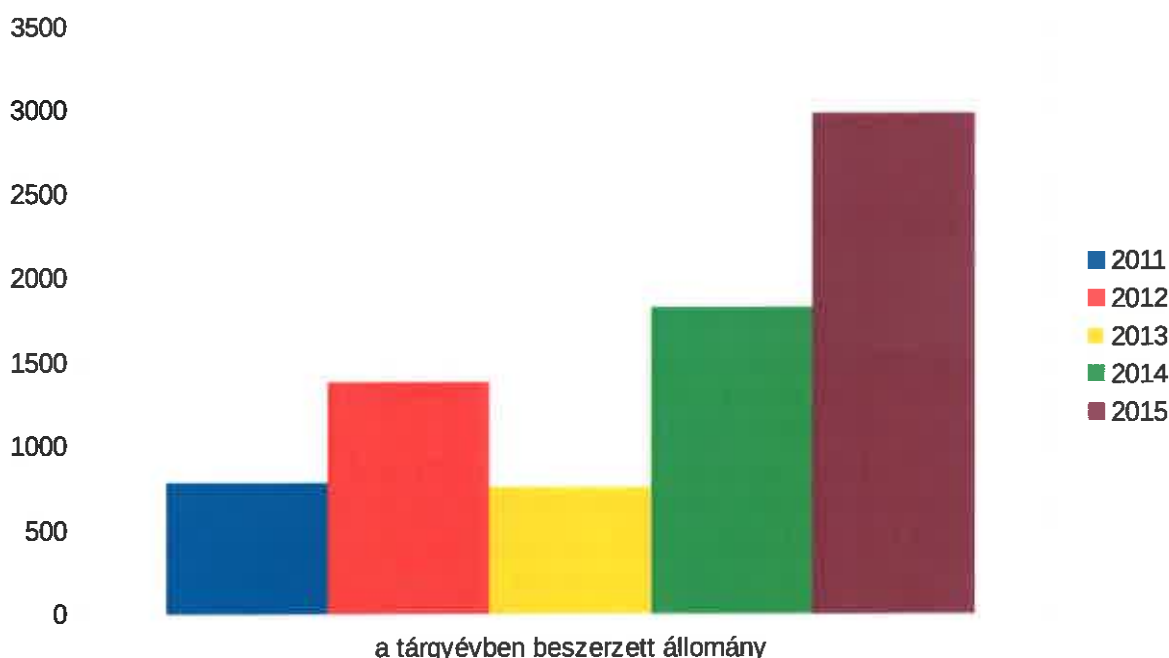
1.2.6 Könyvtári állomány

A könyvtár állománya 2015. december 31-én 70.510 könyvtári egység volt, könyvek, időszaki kiadványok, audiovizuális dokumentumok. A könyvtári állomány 100%-a feldolgozott, katalógusból elérhető. Az állományunk 3.661 bakelit lemezt tartalmaz, amelynek bibliográfiai adatait cédulakatógusban tárjuk fel, ami az állomány 5,1%-a, az összes többi könyvtári dokumentum adatai online elérhetőek a könyvtár honlapjáról. Az állomány alakításnál figyelembe kell venni a megfelelő mennyiségű és minőségű gyarapítást, de ugyan ilyen fontos az állományból történő kivonás is, amikor az elhasználódás, elvesztés, vagy tartalmi elavulás miatt dönt a könyvtár az állományból való selejtezésről. Mind a gyarapításnál, mint a törlésnél figyelembe vesszük az olvasói igényeket és szokásokat. Az állománygyarapítás mértékében döntő szerepe van az erre

fordítható összeg nagyságának, ezért folyamatosan figyeljük a kedvezményes vásárlási lehetőségeket, a könyvtár 2014-ben egy igen előnyös, minden esetben legalább 30%-os kedvezményt biztosító szerződést kötött a Libri-Shopline online könyvkereskedéssel. Az állománygyarapításban nagy segítséget jelent az úgynevezett Márai-program, "melynek célja, hogy a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával a magyar könyvpiacra megjelenő értékes művek eljussanak a könyvtárakon keresztül az olvasókhoz".

A korábban egyáltalán nem kölcsönzött, legalább tíz éve a gyűjteményünk részét képező, és szerintünk méltatlanul mellőzött könyvek „megmentésére” 2012 októberétől minden évben játékot hirdettünk „Ments könyvet!” címmel.

A könyvtár állománya dokumentumtípus szerint (2015. június 30-i adatok):

- Könyv: 60 967 könyvtári egység/db
- Időszaki kiadvány, bekötött folyóiratok: 2 202 könyvtári egység/db
- Hang dokumentum: 6 553 könyvtári egység/db
- Kép dokumentum: 64 könyvtári egység/db
- Elektronikus dokumentum: 0 könyvtári egység/db
- Egyéb dokumentum: 505 könyvtári egység/db

A könyvtári állomány tartalom szerinti megoszlása:

Tartalom szerinti felosztás	Könyvtári egység/db
0 általános művek	1 499
1,2,3,908,92/99 társadalomtudományok, honismeret, történettudomány	14 241
8 nyelv-, és irodalomtudomány	4 487
5, 91 természettudomány, földrajz	3 790
6 alkalmazott tudományok	5 227
7 művészet és sport	7 807

Szakirodalom összesen:	37 051
Felnőtt szépirodalom	26 338
Gyermekirodalom (szép+szak)	6 902
Összesen:	70 291

Elsősorban helyhiány miatt a dokumentumok egy jelentős részét – több, mint 60%-át – a raktárban helyeztük el, de a katalógusunkban minden kötet visszakereshető, és a kért dokumentumot azonnal az olvasók kezébe tudjuk adni.

A könyvtári állomány online katalógusa lehetővé teszi, hogy a könyvtár nyitvatartási idején túl is keresni lehessen benne. A katalógus tájékoztat a keresett mű kölcsönözhetőségéről, adott esetben webes kapcsolatot tud kezdeményezni a könyvtár munkatársaival. A könyvtári állomány nagyobb kihasználása érdekében a helytörténeti gyűjteményen kívül minden dokumentumot kölcsönzünk, természetesen a dokumentumok egyéni sajátosságainak megfelelően különböző kölcsönzési szabályokkal.

A könyvtárba jelenleg 113 folyóirat jár. Az előfizetett folyóiratok mennyiségénél meg kell jegyeznünk, hogy nagy segítséget jelent a *Nemzeti Kulturális Alap* támogatása, de a napilapok, hetilapok előfizetésére így is jelentős összegeket kell elkülönítenünk. Természetesen könyvtárunk is lehetőséget biztosít más könyvtárak gyűjteményének eléréséhez. 2015-ben 81 könyvtárközi kérést küldtünk el olvasóink megbízásából.

1.2.7 Gyermekkönyvtár

Fontos, hogy a gyermekekkel is minél korábban megszeretessük a könyvtárat, és fontos, hogy megtartsuk a könyvtár keretein belül azokat az ifjú olvasókat, akik - vagy a pedagógusainknak, vagy a szülők és a könyvtárosok közös "munkájának" köszönhetően - diákként beiratkoztak hozzánk. A könyvtárral a szülők révén már a kisbabakorban megismerkedhetnek a gyermekek, és a bababarátság könyvtárhoz a feltételek egy része már most is adott: gyermekkönyvek, játékok és pelenkázó bútor is található az intézményünkben. A gyermekkönyvtáros kollégák hosszú évek óta szerveznek nagy sikerű játszóházakat, ezek közül is kiemelkedik a kétszer kéthetes nyári játszóház.

A gyermekkönyvtári kézműves foglalkozásokra folyamatosan igény van egész évben, a nyári játszóházak pedig sok-sok kisgyermek idejét töltik ki tartalmasan a szünidőben. Júliusban és augusztusban immár 16. éve rendezünk ingyenes nyári játszóházakat, ilyenkor 2-2 hétre a gyermekkönyvtár műhelyé válik, ahol a foglalkozásokon résztvevők felnőtt irányításával munkálkodhatnak. Szeretnénk még hosszú évekig megőrizni ezt a hagyományt, hiszen a városban az egyetlen hely vagyunk, ahol ezt az elfoglaltságot a kezdetektől ingyen nyújtjuk ennek a korosztálynak. Célunk ma is, mint évek óta, ugyanaz: egyre több gyereknek biztosítsunk továbbra is olyan színes és ingyenes programot, ahol hasznosan tölthetik szabad idejüket, fejleszthetik képességüket, kreativitásukat és szabadjára engedhetik fantáziájukat. Eredményként könyvelhetjük el, hogy a gyerekek szívesen jönnek hozzánk, visszajárnak, magukkal hozzák családtagjaikat, barátait is ezekre a rendezvényekre, és többségük előbb-utóbb maga is beiratkozott olvasóvá, rendszeres könyvtárhasználó válik. A foglalkozás alatt a segítségnyújtás folyamatos, ám csak annyira szólunk bele a gyerekek munkájába amennyire igénylik azt.

Ugyancsak a gyermekkönyvtárban szervezünk havi rendszerességgel Társas-estet, ahol a délutáni és esti órákban közös társasjátékozásra van lehetőség. Lényeges elemei a gyermekkönyvtári munkának a könyvtár bemutató foglalkozások, ahol óvodások és általános iskolások tehetik meg közösen az első lépést könyvtárunk felé. Az óvodás csoportoknak elsősorban drámapedagógiai módszerekkel tartunk foglalkozást, így számukra is érdekessé tesszük a könyvtárat. Rendszeresen tartunk általános iskolásoknak rendhagyó órákat, ahol a gyerekek különféle témákat dolgoznak fel közösen,

könyvtári környezetben, a gyermekkönyvtárosok irányításával, adott esetben kézikönyvek felhasználásával. Kollégáim külső helyszíneken, iskolákban is vállalnak olvasás- és könyvtárnépszerűsítő feladatokat.

Könyvtárunk kiváló kapcsolatot ápol az ILKO Magániskolával, a Vadvirág Esély Klubbal és hosszú időre nyúlik vissza együttműködésünk a Rákóczi utcai és a Vörösmarty Iskolával is. Az ILKO Magániskola diákjainak a 2014/15-ös tanévben rendszeresen tartottunk a gyermekkönyvtárban kézműves foglalkozásokat a szabadidő hasznos eltöltésének jegyében. A legrégebbi rendszeres kapcsolatunk a rákóczi utcai iskolával van, alsósaik tanmenetében előre tervezetten benne vannak a könyvtári foglalkozások. Minden tanévben három alkalommal jönnek el hozzánk, s ilyenkor egy általuk választott témához kapcsolódóan tartunk rendhagyó könyvtári órát, melyet kézműves tevékenységgel is kiegészítünk. A Vörösmarty Iskolával a könyvtári órákon túl az is erősíti kapcsolatunkat, hogy könyvtárosaink gyakran meghívott zsűritagok vers-, mesemondó vagy szépkiejtési versenyeken. Évről évre részesei vagyunk a Városi Tehetségnapnak is. A Vadvirág Klub tagjai két csoporttal is látogatják a gyermekkönyvtárat. Egyik csoportjuk különféle kézműves technikákat sajátít el, a másik pedig a számítógép-használatot gyakorolja az intézményünkben.

A könyvtár szociális szerepe a gyermekkönyvtárban is jelen van, erősödése évről évre egyre inkább megfigyelhető. A számítógép-park itt leginkább pusztán internetes játékokra való, a gépek elavultak, de így is nagy örömmel ülnek elé a buszra vagy szakkörre nálunk várakozók. A mai kor gyermekei rendszeresen használják a számítógépet, legtöbbjük rendelkezik internet eléréssel. Ehhez alkalmazkodva gyermekkönyvtári honlapunkon folyamatosan bővülő válogatást nyújtunk az ünnepi versek mellett a legkedveltebb mesékből, versekből is. Facebook-fiókunkon keresztül szintén tartjuk a kapcsolatot nagyobb és kisebb olvasóinkkal, illetve szüleikkel. A közvetlen kommunikációs kapcsolatnak köszönhetően kölcsönzési időt hosszabbítunk, illetve a késedelmes olvasóknak emlékeztetőt küldünk. Emellett gyermekeknek szóló pályázatok figyelését, városi rendezvények népszerűsítését is felvállalt feladatunknak tartjuk.

1.2.8 Informatika eszközök

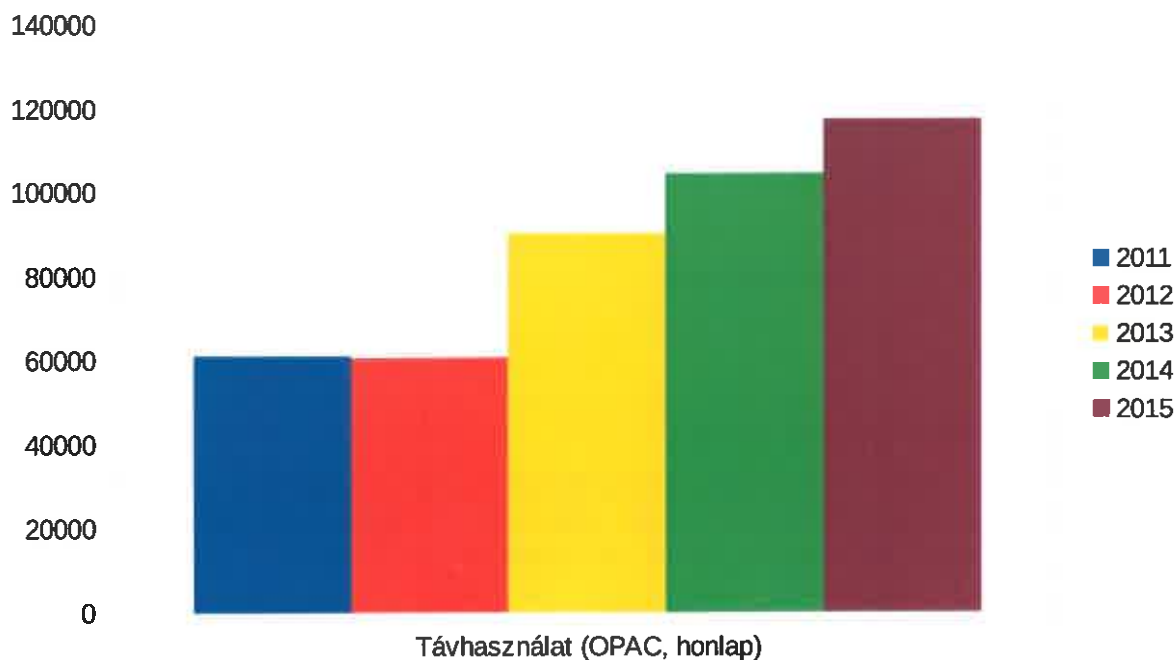
Az infokommunikációs technológia elképesztően gyors fejlődése, valamint a technikai eszközök sajnálatosan gyors amortizálódása szükségessé teszi a terület folyamatos fejlesztését. Legutóbb 2010-ben, a TIOP-1.2.3 pályázatnak köszönhetően nyílt alkalmunk a számítógéppark jelentős bővítésére. Így most az internetes részben 7 gép áll a könyvtárhasználók rendelkezésére, a gyermekkönyvtárban 5, és a könyvtár szabadpolcos szak részén is található három gép, azok azonban felújításra, rosszabb esetben cserére szorulnak. Fontos feladat ezen gépek pótlása, illetve az összes gép megfelelő karbantartása.

A könyvtár olvasótermében szabad WiFi is elérhető a mobilon, táblagépeken vagy laptopon internetezők részére.

1.2.9 Távhasználat

A könyvtárat „távolról használók” száma évről-évre nő. A honlap és az OPAC (online könyvtári katalógus) látogatottsága folyamatosan emelkedik, úgy, hogy ezekben az adatokban nem tüntetjük fel a közösségi oldalakon megjelenő bejegyzések olvasottságát.

1.2.10 Költségvetés

Orosháza Város Önkormányzata, mint fenntartó éves költségvetési rendeletében határozza meg a Jush Zsigmond Városi Könyvtár költségvetésének fő összegét.

A könyvtár 2015. évi pénzügyi adatai	
BEVÉTEL	
Az intézmény működési bevétele	2.892.000,- Ft
Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	41.382.000,- Ft
• A támogatásból felügyeleti szervtől kapott támogatás	36.104.000,- Ft
• A pályázati támogatás	4.693.000,- Ft
• A pályázati támogatásból EU-támogatás	1.229.000,- Ft
Egyéb bevétel összesen	
Bevétel összesen	44.264.000,- Ft
KIADÁS	
Személyi juttatás	26.253.000,- Ft

Munkaadókat terhelő járulék	6.718.000,- Ft
Dologi kiadás	10.174.000,- Ft
Egyéb kiadás	
Kiadás összesen	43.927.000,- Ft

1.2.11 Közösségi tér, közösségi programok

A könyvtárban működő **Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköre**nek, a **LélekVitamin Klub**nak, az **Orosházi Moly Galeri**nek, az **Aranyalma Klub**nak valamint a **MűKedvelő** biblioterápiás foglalkozásnak a találkozói megszokottá váltak, beépültek a könyvtárunk életébe.

Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköre

Az idősebb korosztály tagjai közül sokan vágnak a valódi közösségi életre, ezért is hívtuk életre 2012 őszén az orosházi Nyugdíjas Pedagógusok Egyesületével közösen a Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasókörét. A kör tagjai havonta találkoznak a zenei könyvtárban, ahol előadásokat hallgathatnak meg, beszélgethetnek friss irodalmi élményeikről, illetve nyelvi és irodalmi játékokat játszhatnak a résztvevők. Mára kialakult egy közel húszfős törzsközönség, akikre más könyvtári programokon is számíthatunk.

LélekVitamin

2014 februárjában hoztuk létre az ötven feletti bevonásával a LélekVitamin Klubot. A klub célja, hogy az ötven feletti korosztály számára közösséget építsünk. A korosztályra jellemzően már kevesebb elfoglaltságot jelent a család, sokan élnek egyedül, ez főként akkor jelent problémát, ha már nem is dolgoznak. A kortárs csoport nyíltabban és őszintébben beszél meg a problémáit, olykor segítőként vannak jelen a közösség tagjai.

MűKedvelő

Az olvasásfejlesztés és -népszerűsítés speciális célú, kifinomultabb formája a biblioterápia. Az irodalomterápiás foglalkozásokon egy-egy értékes szépirodalmi alkotás (novella, vers) élményszintű feldolgozása történik. A nyitott csoportfoglalkozások célja a szépirodalom, az olvasás megszerettetésén túl az önismeret-fejlesztés, a különböző kommunikációs és az egyéni életminőség javítását segítő, támogató képességek, készségek fejlesztése, hiszen a szépirodalom remek lehetőség arra, hogy az ember jobban megismerje önmagát, saját és mások viselkedésének mozgatórugóit. A 2014 őszén új szolgáltatási formaként megjelenő, havi rendszerességgel tartott nyitott biblioterápiás foglalkozásunk a MűKedvelő címet viseli: az általában két órára tervezett találkozók rögzített időpontban és helyszínen zajlanak, és a beszélgetés alapjául és a biblioterápia eszközéül szolgál az irodalmi alkotás.

Orosházi Moly Galeri

A könyvtár egyik legnagyobb kihívása a tizen- és huszonéves korosztály könyvtárba csábítása, olvasásra ösztönzése. A virtuális barátságok kiteljesítése a való világunkba szép és izgalmas feladat, ezért a könyvtárnak a lehető legaktívabban kell jelen lenni az interneten. Ennek szellemében alakult meg 2012 decemberében az Orosházi Moly Galeri, ahol – az olvasókörhöz hasonlóan – ugyancsak havi rendszerességgel találkoznak a fiatal, jellemzően huszonéves tagok. Itt is kialakult egy kisebb, ámde stabil mag, akik nem csak beszélgetnek a könyvekről, de új ötleteket is adnak mind az állománygyarapítás, mind a programszervezés tekintetében.

Aranyalma Klub

Az Aranyalma klubbot azzal a szándékkal hozta létre Könyves Tóth Tünde kineziológus, hogy a hozzá hasonló, spiritualitás és az ezotéria iránt érdeklődő nőtársaival alkossanak egy jó közösséget nagy beszélgetésekkel, teával és sok szeretettel. A klubtagok havonta találkoznak mindig új témával, amit egy rövid gondolatébresztő előadás után kötetlen beszélgetés formájában bontanak ki. A klubban a huszonévesektől a nyugdíjasig minden korosztály képviselteti magát, elsősorban nők, de időnként csatlakoznak férfiak is. A témák a közösség, a férfi-női minőség, az éppen aktuális ünnepek (Nagyboldogasszony napja, karácsony) és az önismeret.

1.3 Küldetésnyilatkozat

Az orosházi Justh Zsigmond Városi Könyvtár a művelődés és kikapcsolódás fontos helyszíne, alapintézménye. Megkülönböztetés nélkül, mindenki számára lehetővé tesszük az általunk gyűjtött, megőrzött, feldolgozott és szolgáltatott dokumentumokhoz és az információhoz való szabad hozzáférést. Biztosítjuk az esélyegyenlőséget a társadalomból bármilyen okból kiszoruló, hátrányos helyzetű emberek számára. Támogatjuk az egész életen át tartó tanulást, segítjük a különböző szintű oktatási programokban résztvevők felkészülését. Lehetőséget biztosítunk a szabadidő tartalmas és kreatív eltöltésére, hozzájárulunk a felnőttek és a gyermekek olvasási kultúrájának fejlődéséhez. Könyvtárunk a változatos, színvonalas programok, kisebb csoportfoglalkozások szervezésével a művelődés, és kikapcsolódás fontos helyszíne, közösségi tere minden korosztály számára. Gyűjtjük, feldolgozzuk és elérhetővé tesszük a helyi kulturális értékeket, különös tekintettel Orosháza irodalmi életére. Könyvtárunk szakmailag felkészült, széles látókörű, sokoldalú, elhivatott munkatársakkal nyújt segítséget a használóknak.

1.4 Jövőkép

A könyvtárak évezredes tudására építve, a digitális kor igényeiből eredő szükségszerű változtatásokat végrehajtva a könyvtár társadalmi szerepe tovább erősödik a következő években. A szakképzett, segíteni tudó és akaró munkatársaival, korszerű szolgáltatásaival, jól kihasznált közösségi tereivel, színvonalas rendezvényeivel és folyton fejlődő számítógépes infrastruktúrájával az orosházi Justh Zsigmond Városi Könyvtárnak nélkülözhetetlen szerep jut a helyi társadalom műveltségének, ezáltal az ország versenyképességének növelésében.

A könyvtár a belső terek átrendezésével, új bútorok, eszközök beszerzésével, innovatív ötletek alkalmazásával, a nyomtatott és elektronikus dokumentumaival, szolgáltatásaival és a könyvtárban működő csoportjaival alkotóműhellyé, közösségi térré, közösségi élménnyé, a város kulturális életének meghatározó, megkerülhetetlen helyszínévé válik.

1.5 Minőségpolitikai nyilatkozat

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár vezetése e nyilatkozatban vállalja, hogy szolgáltatásait és munkafolyamatait oly módon szervezi, amellyel a használók igényeit a legjobban és legteljesebben kielégíti. Alapvető feladatának tekinti a partneri elégedettség elérését, célja, hogy korszerű és minőségi szolgáltatást nyújtson. A célok elérése érdekében tevékenységét rendszeresen elemzi, felméri a használók igényeit és elégedettségét, s ezek tükrében szolgáltatásait folyamatosan javítja.

A könyvtár törekszik az esélyegyenlőségi szempontok maradéktalan érvényesítésére úgy a könyvtár épületében, a könyvtári szolgáltatásokban, mint a könyvtár honlapján és a közösségi oldalakon. A könyvtári környezettel kapcsolatban is a minőségi szempontokat érvényesíti. Megfelelő terekben, kulturált berendezést biztosít a könyvtár használatához. A terek tisztasága, a gyűjtemény, a használók és a munkatársak személyi biztonsága és a környezet megóvása kiemelt figyelmet kap. A könyvtár működésére vonatkozó dokumentumokat, adatokat nyilvánosságra hozza. A könyvtárban Minőségirányítási Csoport működik, amely folyamatosan figyelemmel követi a minőségpolitikai elvek érvényesülését és fejleszti a minőségirányítási rendszert.

2. Helyzetértékelés

2.1 A Justh Zsigmond Városi Könyvtár SWOT-analízise

A SWOT-elemzéssel feltárhatjuk a könyvtár erősségeit, gyengeségeit, a lehetőségeket és veszélyeket (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) a belső és külső környezetet vizsgálva. A SWOT-analízis nélkülözhetetlen egy hosszú távú stratégia megalkotásához.

Belső környezet

Erősségek	Gyengeségek
Épület, infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> - az épület elhelyezkedése a városközpontban, - jó megközelíthetőség, parkolási lehetőség, - megfelelő mennyiségű kerékpártároló, - felújított, korszerűsített épület, - az épületbe való bejutás akadálymentes, - az épületen belül, a szintek közötti közlekedést lift segíti, - akadálymentes közlekedés a könyvtáron belül, - megfelelő, hosszú távra elegendő, korszerű raktári tárolókapacitás, - kávé-, üdítő, és ételautomaták segítik a felfrissülést. 	<ul style="list-style-type: none"> - az épület eredetileg nem a könyvtári célra épült, a könyvtár belső terei utólag, a művelődési központ felújítása után kerültek kialakításra ezért a gyűjtemények szétagoltak, - az infokommunikációs technika elmaradott, - több, sok ellenőrző pontot igénylő szakirodalmi rész és olvasóterem, - az olvasótermi székek rendezvényeken kevésnek bizonyulnak, kényelmetlenek, - klímaberendezés hiánya, - ruhatár hiánya.
Személyzet	
<ul style="list-style-type: none"> - a munkakörnek megfelelő szakirányú végzettség minden könyvtáros esetében, - kötődés a könyvtárhoz, motiváció és tapasztalat, - szakmai ismeretek rendszeres bővítése, - ismertség és elismertség a szakmában 	<ul style="list-style-type: none"> - növekvő átlagéletkor, - utánpótlás kinevelési gondok, - nehézségek az infokommunikációs technika alkalmazása terén, - nincs főfoglalkozású, helyben dolgozó rendszergazda, - a könyvtárosok kevés száma (9 fő) miatt nehezen megoldható a szombati munka lecsúsztatása, és a szabadságok kiadása

Könyvtárhasználók	
- könyvtárhasználók számának csökkenése lelassult	- csökken a könyvtárba beiratkozott olvasók száma - 60 éven felüli olvasók száma elenyésző - az olvasók jelentős része csak egy-egy részleget használ (Családi könyvtár, KözPont)
Szervezés, irányítás	
- minőségbiztosítási rendszer bevezetése, - összehangolt, kiforrott munkamenet, - a sokrétű feladatok folyamatos, zökkenőmentes ellátása, - jó együttműködés a munkatársakkal és a felső vezetéssel, - számos területen jó csapatmunka	- javítandó a belső kommunikáció
Állomány	
- tervszerű gyarapítás, - stabil állománygyarapítási keret, - jelentős videógyűjtemény, máshol (internetes torrent oldalakon, tékában) nem található értékes művészfilmekkel	- az állományvédelem hiányos, esetenként csak külső források bevonásával valósítható meg, - nagyobb hangsúlyt kell fektetni a tudományos ismeretterjesztő művek beszerzésére
Napilapok, folyóiratok	
- politikai szempontból minden oldal felé nyitott (konzervatív és baloldali sajtó egyaránt), ugyanakkor szélsőségektől mentes kínálat, - szórakoztató, ismeretterjesztő folyóiratok széles választéka, - több idegennyelvű folyóirat - a korábbi számok korlátozott számban és rövid határidővel kölcsönözhetőek	- fogyatkozó napilap- és folyóirat kínálat (5 napilap, összesen 113 időszaki kiadvány)
Szolgáltatás	
- jó kapcsolat az olvasókkal és megrendelőkkel, - személyre szóló ügyintézés - magas színvonalú könyvtári tájékoztatás - pontos és gyors raktári kiszolgálás, - kiváló minőségű másolatszolgáltatás	- az igényekhez képest kevés irodai szoftver
Munkafolyamatok	
- pontos munkaköri leírások	- átfedések, párhuzamosságok egyes munkafolyamatokban, - a szolgáltatási pontok ellátása időnként

	<p>akadozik,</p> <ul style="list-style-type: none"> - az avuló technikai berendezések nehezítik a folyamatos működést, - szétszórt elhelyezés nehezíti a munkaszervezést
Kölcsönzés módja	
<ul style="list-style-type: none"> - integrált könyvtári rendszer teljes körű használata, - a számítógépes kölcsönzés gyorsabb és pontosabb, - szubjektív tényezők kizárása, a könyvtárost és az olvasót egyaránt kötik a megszabások (kölcsönzési határidő, kölcsönözhető dokumentumok száma stb.), - előjegyzések, felszólítások rugalmas kezelése 	<ul style="list-style-type: none"> - a számítógép és vonalkódleolvasó esetenkénti meghibásodása téves kölcsönzéseket eredményezhet, - a folyóiratok kölcsönzése és könyvtárközi kölcsönzés adminisztrációja továbbra is a hagyományos módon, papíralapon történik
Rendezvények	
<ul style="list-style-type: none"> - a városban egyedülálló kulturális események (író-olvasó találkozó, dedikálás, költészet napi rendezvény) színhelye, - jó kapcsolatok a helyi alkotókkal, - a rendezvények ingyenesek, - állandóan ismétlődő klubfoglalkozások, - a könyvtár személyre szóló meghívókkal e-mailen és postai úton is propagálja a rendezvényét, csakúgy mint plakátokon, valamint az online és nyomtatott sajtóban 	<ul style="list-style-type: none"> - a rendezvények többsége iránt mérsékelt az érdeklődés, - a fiatalabb korosztály nem képviselteti magát a rendezvényeken
Közönségkapcsolat	
<ul style="list-style-type: none"> - kiváló kapcsolat a helyi sajtó képviselőivel, - a Veszíts el egy könyvet! olvasásnépszerűsítő akciónk révén jó kapcsolat számos újságíróval országos napilapoktól, hetilapoktól, online hírportáloktól, - széles körben ismert és elismert blogja van a könyvtárnak, - web2-es oldalak (Facebook, Twitter, Tumblr, Instagram stb.) magas szintű könyvtári üzemeltetése 	<ul style="list-style-type: none"> - a rendezvények szervezése során néha túl későn értesül a sajtó a programokról
Eszközök, tárgyi berendezések	
<ul style="list-style-type: none"> - állandó karbantartással a működtetés szinten tartása biztosított 	<ul style="list-style-type: none"> - előregedett számítógéppark, - a szakirodalmi, olvasótermi részben a polcok magassága nem optimális, a legfelső polc kiesik a látótérből és kényelmetlen a válogatás onnan, - a számítógépeknél elhelyezett olvasói és

	könyvtáros székek többsége tönkrement, balesetveszélyes, - korszerűtlen világítás
--	---

Külső környezet

Lehetőségek	Veszélyek
Innováció	
<ul style="list-style-type: none"> - elektronikus tartalmak tartós megőrzése, feltárása és hozzáférhetővé tétele, - a szolgáltatások időbeli és térbeli kiterjesztése az infokommunikációs technika segítségével, - energiatakarékos megoldások alkalmazása az épület fenntartásban és működtetésben, - menedzsment és marketing módszerek és eszközök adaptálása a könyvtár nyitottabbá tételéhez 	<ul style="list-style-type: none"> - a technikai eszközök gyors avulása mellett a hordozott tartalmak értéke rohamosan növekszik ennek megóvása, átörökítése megoldandó,
Demográfiai változások	
<ul style="list-style-type: none"> - idősebb potenciális könyvtárhasználók megjelenése rendezvényeken, klubjellegű foglalkozásokon, kedvezményes könyvtárhasználati lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> - fogyó népesség - migráció - elöregedő társadalom
Technikai, technológiai fejlődés	
<ul style="list-style-type: none"> - az internet és a hálózati kommunikáció új együttműködési formákat kínál, - a kulturális értékeink digitalizálása egyszerre szolgál állományvédelmi célokat és széleskörű hozzáférést, - új lehetőségek a multimédiás technika hasznosításához. 	<ul style="list-style-type: none"> - eszközök széleskörű avulása, - infokommunikációs technika elégtelen alkalmazása, - az internetes torrentoldalak segítségével nagyon egyszerű az illegális letöltése e-könyveknek, filmeknek és zenéknek egyaránt.
Gazdasági környezet	
<ul style="list-style-type: none"> - együttműködés kiadókkal, terjesztőkkel, - új források bevonása pályázatokból, szponzoroktól, - térítéssel szolgáltatások bővítése, - fejlesztési források megszerzése. 	<ul style="list-style-type: none"> - stabilitás és kiszámíthatóság hiánya, - működési és fenntartási feladatokra fordítható források folyamatos csökkenése, - költségvetési megszorítások és infláció, - rugalmatlan, alacsony közalkalmazotti bérezés, - növekvő rész a tudományos publikációk ára és a könyvtárak költségvetése között.
Jogi szabályozás	
<ul style="list-style-type: none"> - a szerzői jogi törvény lehetőséget ad a 	<ul style="list-style-type: none"> - a költségvetési intézményeket érintő

könyvtárak számára az oktatási és kutatási célok megvalósítására, - az állandóan változó jogi környezet figyelemmel kísérése az olvasók érdekében.	intézkedések túlszabályozottak, - az információ szabadsága és az adatvédelem közötti szűk mezsgye nehezíti a könyvtári szolgáltatásokat, - ellentmondás az elektronikus és nyomtatott tartalmakat terhelő adó között.
---	---

2.2 A Justh Zsigmond Városi Könyvtár PGTTJ-elemzése

A mikro- és makrokörnyezet, a politikai, gazdasági, társadalmi, technológiai és jogi tényezők elemzésének egyik legismertebb módszere a PGTTJ-elemzés, melynek eredményei alapvetően meghatározhatják a stratégiaalkotást.

2.2.1 A település bemutatása

Bár Orosháza nevével legelőször egy 1466-ban keltezett oklevélben találkozhatunk, a város újkori története a vidék XVIII. századi új betelepülésével kezdődik. A török uralom alatt elnéptelenedett vidékre a Tolna megyei Zombárról érkezett telepések költöztek 1744-ben.

A reformkortól kezdődően lassan megindult Orosháza mezővárosi jellegű fejlődése. A százéves településen az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kitöréséig nagyobb politikai megrázkódtatások nélkül, csendesen folyt az élet. Az 1848/49-es harcok után pedig a szigorú megtorló intézkedések ellenére is tovább élt a forradalom szelleme. A következő évtizedek az evangélikus vallás visszaszorítását eredményezték. A Nagyvárad-fiumei vasútvonal megépítése (1870) felgyorsította a község gazdasági fejlődését. A később kiépített szárnyvonalak révén az akkori város a Körös-Tisza-Maros közének vasúti csomópontjává vált. Megerősödött a helyi kisipar és kereskedelem, s különösen a mezőgazdasági feldolgozó ipar indult virágzásnak: baromfi feldolgozás, malomipar, s ehhez kapcsolódva az építőipar. A két világháború között Orosháza, mint „a legnagyobb magyar falu” szerepelt a köztudatban, 1936-ban már közel 25 ezer lelket számlált.

1946-ban - Szentetornya csatlakozásával - a település városi rangra emelkedett. Az ígéretesnek induló fejlődést azonban hamarosan a kisipari és kiskereskedelmi vállalkozások elsorvasztása, a parasztgazdaságok felszámolása követte. A tanyákat a 60-as években nagyrészt lebontották, létrejöttek az újonnan szerveződő termelőszövetkezetek és az állami gazdaság. Az orosházi parasztemberek munkaszeretetének, élni akarásának eredményeként azonban nagyüzemi körülmények között is kiemelkedő termelési-tenyésztési eredményeket produkáltak, országos hírnévre is szert téve. Számottevőek az olaj-, a földgáz- és a termálvíz-feltárás eredményei is. Részben erre alapozódva alakult ki a fejlett gépipar, üvegipar és kohászat. 1963-ban kezdte meg a termelést az üveggyár, mely több ezer embernek adott munkát.

Megváltozott a város arculata is. Új épületbe költözött a Mezőgazdasági Technikum, 1953-ban felépült a Táncsics Mihály Gimnázium, 1964-ben az Ipari Szakmunkásképző Iskola. Új kórház, múzeum, művelődési központ épült. Napjainkra elkészült a 47-es főútvonal várost elkerülő, utolsó szakasza is, jelentősen mérsékelve ezzel a belváros közlekedési zsúfoltságát. Középületek sora újult meg. Átépitve, megnövekedett alapterületen működik a művelődési központ, illetve Művészetek Háza néven szolgálja a kultúrát a volt zsinagóga újjávarázsolt épülete is, de a teljes rekonstrukciót követően egy új épületszárnyal és megújult kollégiummal gazdagodott a gimnázium, korszerűsítésre kerültek az óvodák és az általános iskolák. Új szociális otthon került átadásra. A Széchenyi Terv támogatásával induló gyopárosi fejlesztések eredményeként 2004-re elkészült a több mint 6000 négyzetméter alapterületen elhelyezkedő élményfürdő, megújult a parkfürdő. A Délkeleti Kapu Európai Uniós projekt keretében új szálloda- és konferenciaközpont épült és további

befektetőkre vár a város déli peremén kialakított Ipari Park. 2013-ban átadták a szintén uniós támogatással elkészült új főterét a városnak. Orosháza mára nemcsak a megye egyik legiparosodottabb városa, de jelentős idegenforgalmi tényezővé is vált.

2.2.2 Politika

2014-ben országgyűlési, Európa Parlamenti és önkormányzati választások is voltak Magyarországon.

Az országgyűlési választások végeredménye²:

Az országgyűlési képviselői helyek száma : 199

Indulók	Egyéni választó-kerületben	Országos listán	Összesen	Mandátumok aránya
FIDESZ-KDNP	<u>96</u>	<u>37</u>	<u>133</u>	66,83 %
MSZP-EGYÜTT-DK-PM-MLP	<u>10</u>	<u>28</u>	<u>38</u>	19,10 %
JOBBIK		<u>23</u>	<u>23</u>	11,56 %
LMP		<u>5</u>	<u>5</u>	2,51 %

Az Európa Parlamenti választás összesített eredménye³:

A listát állító párt(ok) neve	Megszerzett			
	szavazat	%	mandátum	%
FIDESZ-KDNP	1 193 991	51.48 %	12	57.14 %
JOBBIK	340 287	14.67 %	3	14.29 %
MSZP	252 751	10.9 %	2	9.52 %
DEMOKRATIKUS KOALÍCIÓ	226 086	9.75 %	2	9.52 %
EGYÜTT-PM	168 076	7.25 %	1	4.76 %
LMP	116 904	5.04 %	1	4.76 %
A HAZA NEM ELADÓ	12 119	0.52 %	(5 % alatti lista)	
SMS	9 279	0.4 %	(5 % alatti lista)	

A 2014-ben, öt évre megválasztott orosházi képviselő-testület tagjai: Antal László (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági tag), Bojtor István (FIDESZ-KDNP, képviselő, alpolgármester), Burka László (független, képviselő, bizottsági tag), Dávid Zoltán (FIDESZ-KDNP, polgármester), Dr. Szabó Ervin (JOBBIK, képviselő, bizottsági tag), Elekes Lajos (FIDESZ-KDNP, társadalmi alpolgármester), Fejes Róbertné (FIDESZ-KDNP, képviselő, alpolgármester), Fetser János (MSZP, képviselő, bizottsági tag), Füvesi Sándor (MSZP, képviselő, bizottsági tag), Horváth József (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági tag), Kovács Péter Dávid (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági elnök), Lénárt Zoltán (JOBBIK, képviselő, bizottsági tag), Lövei Ferenc (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági elnök), Németh Béla (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági elnök), Sára Csaba (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági tag), Tóth Zoltánné (FIDESZ-KDNP, képviselő, bizottsági tag).

Össességében országos és városi szinten egyértelműen megállapítható a FIDESZ-KDNP dominanciája.

2 http://www.valasztas.hu/hu/ogyv2014/861/861_0_index.html

3 http://www.valasztas.hu/hu/ep2014/877/877_0_index.html

Nemzetiségek

Orosházán három nemzetiség választhatott 2014. októberében: a német, roma és román. A legutóbbi népszámlálási adatok alapján 160-an németnek, 335-en romának, 78-an románnak vallották magukat városunkban.

Dr. Abonyi Lajos (18 szavazat), dr. Formann István (24 szavazat) és Quintz Zsolt (16 szavazat) képviselik a német nemzetiséget, mindhármukat a Békés Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége jelölte.

A roma nemzetiségi választás eredményei: Kolompár Mihály (94 szavazat), Simondán Gusztáv (103 szavazat), és Simondán Roland Milán (96 szavazat) lettek képviselők, jelölő szervezetük a Lungo Drom.

A román nemzetiséget ők képviselik: Farkas Andrea (14 szavazat), Ianos Marius (12 szavazat) és Nagyné Szalai Katalin (12 szavazat) az Összefogás a Magyarországi Románokért jelölésében.

2.2.3 Gazdaság

A városban, illetve a kistérségben elsősorban a szántóföldi növénytermesztés jellemző, amelyet kiegészít a takarmánynövények termesztése. Nagy jelentőségű továbbá az állattenyésztés, különösen a baromfitenyésztés (főleg liba), valamint a sertéstartás. A kistérségben működő legjelentősebb mezőgazdasági vállalkozás a növénytermesztéssel és állattenyésztéssel immár közel másfél évtizede, 1995-ös létrejötté óta foglalkozó és mintegy 200 embert foglalkoztató AGRO-M Rt.

Kiemelkedik még a mintegy 2500 hektár területen szántóföldi növénytermesztést végző, 1995-ben alapított szövetkezetből átalakult OROSFARM Zrt. A térségben jelentős hagyományokkal rendelkező mezőgazdaságnak a helyi élelmiszeripar beszállítójaként van jelentősége.

Az ipari park Orosháza belterületének déli részén, a Mezőkovácsháza és Tótkomlós irányába kivezető utak között helyezkedik el, ahol számos ipari és kereskedelmi létesítmény található. Az ipari parkot a város önkormányzata 2000-ben alapította. A mintegy 40 hektáros ipari parkban 11 jól működő vállalkozás (800 fő) folytat ipari, kereskedelmi tevékenységet.

A város meghatározó súlyú vállalkozásai: Guardian Orosháza Kft. (üvegipar), Linamar Hungary Rt. (autóalkatrész- és mezőgazdaságigép-gyártás), Egyesült Magyar Csomagolóüveg Kft. (üvegipar), az Alföldi Kohászati és Gépipari Rt., a Merián Rt. (baromfifeldolgozás és konzervipar), AGRO-M Rt. (mezőgazdaság), OVM-Karsai Rt. (műanyagipar), a KAZÉP Kazánjavító és Szerelő Kft., az OROS-MALOM Kft. (gabonaforgalmazás, -felvásárlás, malomipari terméke gyártása), Euro-Unior Kft. (fémmegmunkálás), valamint az Owens-Illinois Manufacturing Kft., melyek mellett további, kétezret meghaladó számú kisebb-nagyobb, hazai és nemzetközi érdekeltségű ipari, mezőgazdasági, szállítványozási, idegenforgalmi, élelmiszer-feldolgozó, szolgáltató és egyéb gazdasági társaság található a városban.

Orosháza város költségvetésének bevételi-kiadási adatai 2010-2019. években⁴

Megnevezés	2010. Tény	2011. Tény	2012. Tény	2013. Tény	2014. Várható	2015. Terv	2016. Terv	2017. Terv	2018. Terv	2019. Terv
BEVÉTELEK										
1. Működési bevételek (1.1+1.2)	1 555 050	1 594 339	1 319 533	1 169 983	563 236	533 342	540 000	540 000	540 000	540 000
1.1. Intézményi működési bevételek	903 894	995 885	781 867	1 169 983	563 236	533 342	540 000	540 000	540 000	540 000
1.2. Átengedett központi adók	651 156	598 454	537 666	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1. SZJA (helybenmaradó+kieg.+normatíva)	651 156	598 454	537 666	0	0	0	0	0	0	0
2. Önkormányzatok saját bevételei (2.1+...+2.8)	1 321 673	1 634 151	1 707 770	1 448 501	1 887 766	1 719 561	1 712 000	1 723 000	1 733 000	1 749 000
2.1. Helyi adók (2.1.1+2.1.2+2.1.3+2.1.4+2.1.5)	988 874	1 232 492	1 324 127	1 232 092	1 595 057	1 472 000	1 472 000	1 473 000	1 478 000	1 484 000
2.1.1. Iparűzési adó	901 927	1 141 619	1 218 334	1 124 325	1 354 944	1 245 000	1 245 000	1 245 000	1 250 000	1 255 000
2.1.2. Építményadó	61 273	82 291	97 425	93 220	222 196	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000
2.1.3. Telekadó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.4. Kommunális adó	17 489	24	0	73	0	0	0	0	0	0
2.1.5. Idegenforgalmi adó	8 185	8 558	8 368	14 474	17 917	17 000	17 000	18 000	18 000	19 000
2.2. Illetékek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3. Gépjárműadó	210 730	202 368	202 867	78 775	81 507	80 000	80 000	90 000	90 000	95 000
2.4. Kamatbevétel	8 871	7 670	10 544	4 879	2 839	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
2.5. Önkormányzati bírság (külön törvények alapján)	22 407	16 905	14 746	22 163	16 202	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
2.6. Osztalékbevételek	589	176	703	9 577	1 130	0	0	0	0	0
2.7. Önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevétel	7 2 992	88 683	86 655	88 989	191 031	147 561	140 000	140 000	145 000	150 000
2.8. Egyéb sajátos bevételek	7 750	85 857	25 207	12 026	0	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
3. Állami hozzájárulások és támogatások (3.1+3.2)	6 518 800	6 414 580	4 054 467	5 138 771	5 547 820	2 132 277	1 993 064	2 089 845	2 142 091	2 184 933
3.1. Működési célú állami hozzájárulások és támogatások	5 687 135	5 482 493	3 313 783	2 470 975	2 000 237	1 143 318	1 993 064	2 089 845	2 142 091	2 184 933
3.2. Felhalmozási célú állami hozzájárulások és támogatások	831 665	932 087	740 684	2 667 796	3 547 583	988 959	0	0	0	0
4. Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	309 893	314 482	175 043	525 083	36 326	0	35 084	43 010	44 434	45 612
5. Véglegesen átvett pénzeszközök	272 949	257 974	34 654	59 803	7 684	30 454	54 405	42 300	46 650	58 760
6. Hitelek (6.1+6.2)	627 732	1 344 981	663 398	1 182 982	661 495	340 236	0	0	0	0
6.1. Működési célú hitelek	627 732	957 346	579 269	1 000 000	661 495	340 236	0	0	0	0
6.2. Felhalmozási célú hitelek	0	387 635	84 129	182 982	661 495	340 236	0	0	0	0
7. Folyó bevételek összesen (1+2+3+4+5+6)	10 606 097	11 560 487	7 911 944	9 525 123	8 704 327	4 755 870	4 334 553	4 438 155	4 506 175	4 578 305
8. Pénzforgalom nélküli bevételek	343 960	392 572	459 343	326 662	654 841	269 339	0	0	0	0
Bevételek összesen (7+8)	10 950 057	11 953 059	8 371 287	9 851 785	9 359 168	5 025 209	4 334 553	4 438 155	4 506 175	4 578 305
KIADÁSOK										
1. Folyó (működési) kiadások (1.1+1.2+1.3+1.4)	7 892 086	7 386 931	4 941 949	3 488 669	2 866 086	2 613 214	3 142 570	3 311 134	3 420 662	3 226 076
1.1. Személyi juttatások	4 188 017	3 823 419	2 401 475	1 292 068	1 419 400	1 182 275	1 611 378	1 701 662	1 739 875	1 597 173
1.2. Munkaadókat terhelő járulékok	1 083 498	1 009 326	609 011	295 069	346 219	311 292	378 769	403 238	406 802	403 438
1.3. Dologi kiadások	2 620 571	2 554 186	1 931 463	1 901 532	1 100 467	1 119 647	1 152 423	1 206 234	1 273 985	1 225 465
2. Felhalmozási és tőke jellegű kiadások	1 196 085	1 924 567	928 072	3 643 666	4 040 034	1 040 590	325 004	260 058	238 550	505 266
3. Támogatások és elvonások	1 292 556	1 516 909	1 442 826	1 378 027	1 479 105	1 183 987	710 016	710 000	710 000	710 000
4. Tartalék (általános+cél+egyéb)	0	0	0	0	0	118 065	120 000	120 000	100 000	100 000
5. Hitelek törlesztése	31 863	1 106 873	865 209	726 740	512 062	69 363	36 963	36 963	36 963	36 963
6. Egyéb kiadások	58 800	24 400	0	3 250	35 426	0	0	0	0	0
Kiadások összesen (1+2+3+4+5+6)	10 471 390	11 959 680	8 177 856	9 240 352	8 932 713	5 025 209	4 334 553	4 438 155	4 506 175	4 578 305

4 Orosháza gazdaságfejlesztési programja (2015-2019) <http://www.oro-shaza.hu/forums/topic/2015-04-23-ai-kepviselo-testuleti-ules-hapirendjel-eloterjeszesel-2/>

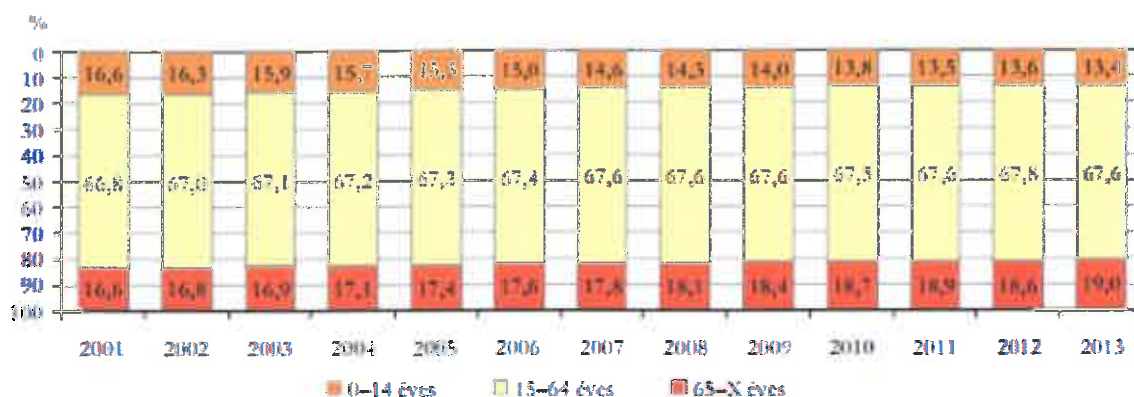
A gazdasági kitekintésnél érdemes külön is megvizsgálni a város turisztikai helyzetét. Orosháza a vendégéjszakák számát tekintve még a megyeszékhelyet is megelőzve kerül a megyei rangsor második helyére Gyula mögött. A város központjától 3 kilométerre, természetvédelmi területen, a Gyopáros-tó partján található Gyopárosfürdő. A három tóból álló tórendszer 1869-től vált közismertté, mint gyógyhatású fürdő. A tavakat 85 ha rendezett park veszi körül. A nádövezte tópart és a nyugati oldalán kialakított 30 hektáros parkerdő pihentető sétahely. A Gyógyászati Központ a gyógyvíz gyógyerejére alapozva minden generáció igényeit kielégítő, teljes körű szakorvosi ellátást, fizio-, elektro- és balneoterápiás gyógykezeléseket biztosít. Orosháza üdülő negyedében, Gyopároson megnyílt az év minden napján nyitva tartó páratlan gazdagságú élményfürdő. 2004. májusától fogadja vendégeit a több mint 6000 négyzetméter alapterületen elhelyezkedő élményfürdő, ahol hét beltéri és kültéri élménymedence, benne csobbanók, masszázsságyák, sodrófolyosók, vízágyúcsoportok, nyakzuhanyok, víz alatti masszázssok, oldalbafúvásos hidromasszázssok, ülő- és fekvőmasszázssok, buzgárok, gejzírek, ellenáramlatok, nyolc hagyományos és különleges szauna, köztük fényterápia, aromakabin, danárium, gőzkabin, infrakabin, pezsgőmedence, jakuzzik, egy-egy adrenalin-szint-növelő zárt és nyitott csúszda, pihenőterek, és egyebek, a parkfürdőben uszoda, további felnőtt- és gyermekmedencék várják a vendégeket.

A kultúra iránt érdeklődők olyan múzeumokat és kiállítóhelyeket látogathatnak meg Orosházán, mint például a Nagy Gyula Területi Múzeum, a Városi Képtár vagy a Vízellátás-történeti Gyűjtemény. A rendezvények sora nyáron kiegészül gyopárosfürdői programokkal, fesztiválokkal is.

2.2.4 Társadalom

A település területe 20.222 ha (202 km²), lakónépessége 2015. januárjában 28.356 fő, amely folyamatos csökkenést mutat. Magyarország lakossága is csökkenő tendenciát mutat, jelentős különbség van azonban az ország, illetve a régió egyes területei között a fogyás mértékét illetően. Békés megye esetében ez a mutató jóval erőteljesebb visszaesést jelez, mint az ország nyugati részében. A dél-alföldi régió belföldi vándorlási különbözete 2003-ban -851 fő volt, ami -0,6 főt jelent 1000 lakosonként. Míg Békés megye vesztesége jelentős: -2,6 fő 1000 lakosonként, addig Bács-Kiskuné elhanyagolható (-0,1 fő ezer lakosonként), Csongrád megyének pedig többlete volt (+0,6 fő ezer lakosonként). A megye népessége 2013. január 1-jén 359,2 ezer fő volt, számuk egy év alatt 3509 fővel lett kevesebb, melyen belül a nők létszámcsökkenése meghaladta a férfiakét.

Megállapíthatjuk azt is, hogy Békés megye népességének korösszetétele ugyancsak jelentősen változott az elmúlt évtizedekben. A legszembetűnőbb változás a 0-14 éves korosztály esetén figyelhető meg, amely mellett a 60 évnél idősebb korcsoportba tartozók arányának növekedése is megerősíti: a megye lakossága öregszik.

Békés megye népességének korösszetétele.⁵

Mindent összevetve tehát kijelenthető, hogy a település lakossága folyamatosan csökken. A csökkenésben komoly szerepet játszik a természetes fogyás, valamint az elvándorlás.

2.2.5 Technológia

A dél-alföldi régió vonatkozásában az ISDN vonalak esetében lényegesen rosszabb a helyzet, mint az analóg fővonalak esetében. Ez esetben ugyanis a 100 lakosra jutó ISDN vonalak száma mindössze 2,6, amely a legalacsonyabb az egész országban, a hazai átlagnak kevesebb mint fele ez az érték. A régióban különösen Békés megyében rendkívül alacsony az ISDN vonalak aránya, 100 lakosra vetítve az 1,3-at éri el csupán. A másik két megye esetében ez a szám 3 körül alakult 2003-ban.

A kábeltelevíziós-szolgáltatások esetében sem túl kedvező a kép a régió egészét nézve. 100 lakásból csupán 33,3 lakás van rácsatlakoztatva a kábeltelevíziós hálózatra, így nem csoda, hogy evvel az értékkel Dél-Alföld a második legalacsonyabb mutatóval rendelkezik az országban (Észak-Alföld után). A régió belül ez esetben jelentősek a különbségek, hiszen amíg Csongrád megyében 100 lakásból 43 van rákapcsolódva a kábeltelevíziós hálózatra, addig ez az érték Bács-Kiskun megyében valamivel több mint 25.

Bár korábban a Dél-Alföld régióban volt a legalacsonyabb a háztartások számítógéppel való ellátottsága, 2013-ra ez a kép megváltozott és e tekintetben a térség megelőzte Észak-Alföld régiót. 2003-ban 100 háztartásból 24-ben volt legalább egy számítógép, amely 10%-pontos emelkedést jelent a két évvel korábbi szinthez képest. Az országos átlagtól pedig 7%-ponttal volt elmaradva a térség 2003-ban.

Az ADSL lefedettség esetében a régió rendkívül jó adatokkal büszkélkedhet. Egyrészt 2004 végén a régió 254 településéből 158-ban volt lehetőség ADSL-szolgáltatás igénybevételére, amely kiemelkedően jó arányt jelent (62%). Mindez egyben azt is jelenti, hogy a régió lakosságának 85%-a volt lefedve, amely érték megegyezik a Közép-Magyarország régió mutatójával, amely magában foglalja Budapestet is. Evvel holtversenyben az első helyen áll az ADSL lefedettséget tekintve.

Az infokommunikációs technológia elképesztően gyors fejlődése, valamint a technikai eszközök sajnálatosan gyors amortizálódása szükségessé teszi a terület folyamatos fejlesztését. Legutóbb 2010-ben, a TIOP-1.2.3 pályázatnak köszönhetően nyílt alkalmunk a számítógéppark bővítésére. Így most az internetes részben 7 gép áll a könyvtárhasználók rendelkezésére, a gyermekkönyvtárban 5, és a könyvtár szabadpolcos szak részén is található három gép, azok azonban felújításra, rosszabb esetben cserére szorulnak. Legfontosabb teendőink: ezen gépek pótlása, egy új, nagy teljesítményű szerver beszerzése, illetve az összes gép megfelelő karbantartása.

Könyvtárunkból öt könyvtáros úgynevezett mentorként kapcsolódott a Tudásod a jövőd!

5 Statisztikai tájékoztató, Békés megye, 2013/2. [<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/132/beke132.pdf>]

programhoz¹, mint végzett e-tanácsadó. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az öt könyvtáros - egyébként munkaidőn túl - segített a nagyszabású informatikai és nyelvi képzést támogató Európai Unió projekt lebonyolításában. A mentorok egy-egy számítógépet is kaptak a munkájuk megkönnyítése érdekében, melyeket a munkahelyükön - esetünkben a könyvtárban - helyeztek el.

A könyvtár olvasótermében szabad WiFi is elérhető a mobilon, táblagépeken vagy laptopon internetezők részére.

2.2.6 Jogi környezet

A könyvtári rendszer Magyarország legnagyobb kulturális intézményrendszere. A könyvtárak működését a mindenkori hatályos jogszabályok határozzák meg.

Az 1997. évi CXL törvény nyilvános könyvtári ellátásról szóló része a fő irányok tekintetében jól leszabályozta a könyvtárak működését, feladatait, fenntartását, finanszírozását és együttműködését. A törvényhez számos jogszabály született, amely a részletekbe menően szabályozta, pontosította a működést. A kulturális törvény 2012-ben történt módosítása többek között rendezte a megyei könyvtárak helyzetét. A könyvtárak szakmai működését a kulturális tárca szabályozza, és a szakfelügyelet keretében ellenőrzi a jogszabályok, szakmai követelmények betartását.

A könyvtáraknak, mint intézményeknek a működését 14, a könyvtárügy szakmai oldalát 22, a foglalkoztatást 5 jogi dokumentum szabályozza, és további 16 jogi szabály kapcsolódik még a könyvtárakban folyó munkához.

A fontosabb jogszabályok a következők:

1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról

1/2007. (I. 9.) Korm. rendelet az oktatásügyi közvetítői szolgálat, a könyvtári intézet, a közművelődési szakmai tanácsadó és szolgáltató szerv és a műbíráló szerv kijelöléséről

12/2010. (III. 11.) OKM rendelet a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról

120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről

14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet a könyvtári szakfelügyeletről

14/2011. (IV. 7.) NEFMI rendelet a nyilvános haszonkölcsönzésért a szerzőt megillető díj megállapításához és felosztásához szükséges adatokról, valamint az adatszolgáltatásra kötelezett nyilvános könyvtárakról

165/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet az Országos Könyvtári Kuratóriumról

18/2003. (XII. 10.) NKÖM rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről

19/2010. (IV. 23.) OKM rendelet a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről

194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

2015. évi LXXV. törvény a megyei könyvtárak és a megyei hatókörű városi múzeumok feladatának

ellátását szolgáló egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról

22/2005. (VII.18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról

277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről

3/1975. (VIII.17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról

30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól

39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről

4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet a helyi önkormányzatok közművelődési és könyvtári érdekeltségnövelő támogatásáról

449/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet a közgyűjteményekben őrzött vitatott tulajdonú kulturális javak visszaadásának rendjéről

49/2012.(XII.15) EMMI rendelet az Emberi Erőforrás Minisztere által adományozható elismerésekről

51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és a megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról

6/2000. (III. 24.) NKÖM rendelet a Könyvtári Intézet jogállásáról

6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet a könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről

60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet a sajtótermékek kötelespéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról

66/2013. (IX. 23.) EMMI rendelet az emberi erőforrások miniszterének feladatkörét érintő ágazati honvédelmi feladatokról

7/1985. (IV. 26.) MM rendelet a könyvtári anyagok bejelentéséről

73/2003. (V. 28.) Korm. rendelet az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerről

9/2014. (II. 3.) EMMI rendelet a könyvtári és a közművelődési érdekeltségnövelő támogatás, valamint a muzeális intézmények szakmai támogatásának 2014. évi szabályairól

A jelenleg hatályos jogszabályok közül várható az elavult állományellenőrzésről szóló rendelet átdolgozása. Változás várható még a szerzői jog területén, főleg a teljes szövegek szolgáltatása és a digitalizálás vet fel szerzői jogi problémákat.

2.3 Országos könyvtári stratégiai szakmai ajánlás

Jelen stratégia alkotásának pillanatában nincs a tervezési időszakra vonatkozó országos könyvtári stratégia, de szakmai ajánlások megfogalmazódtak. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma országos könyvtári stratégiai szakmai ajánlása⁶ szerint a könyvtári stratégia fő irányai 2014 és 2020 között:

6 http://www.meliusz.hu/documents/10180/69637/1_Konyvtarak+a+tud%C3%A1sert+es+a+kozosseget+a+2014-

1. A könyvtárak társadalmi szerepvállalásának erősítése
2. Korszerű, felhasználó-központú, versenyképes könyvtári szolgáltatások fejlesztése, széleskörű jogszerű elektronikus hozzáférés biztosítása
3. Korszerű, felhasználó-központú, versenyképes országos könyvtári szolgáltatások fejlesztése, széleskörű jogszerű elektronikus hozzáférés biztosítása
4. A könyvtáros szaktudás folyamatos megújításának és elismerésének biztosítása

A Széchenyi 2020 operatív programban a könyvtárak elsősorban az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) prioritási tengelyeihez tudnak kapcsolódni.

Az EFOP prioritási tengelyei:

1. Társadalmi együttműködés erősítése
2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében
3. Gyarapodó tudástőke
4. Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében
5. Pénzügyi eszközök alkalmazása a társadalmi együttműködés erősítése érdekében, valamint társadalmi innováció és transznacionális együttműködések

Könyvtárunk a *társadalmi együttműködés erősítése* prioritáshoz a következő területeken tud beavatkozni:

1. Aktív közösségi szerepvállalás és önkéntesség fejlesztése
2. Az idősek tevékeny életmódjának, a nemzedékek közötti együttműködés segítése
3. Társadalmi együttélés erősítése (pl. anti-diszkriminációs és multikulturális programok)
4. A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása

Gyarapodó tudástőke

A neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása a nem formális és informális tanulási formákon keresztül

1. A korai iskolaelhagyás csökkentése kompetencia- és személyiségfejlesztő programokkal
2. A köznevelés eredményességének és hatékonyságának növelése a nem formális és informális tanulási alkalmakkal
3. Alapkompetenciák fejlesztése érdekében az egész életen át tartó tanulásban való részvétel növelése a nem formális és informális tanulás eszközeivel

Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében

Könyvtári infrastruktúra fejlesztése, tanulási- oktatási terek, kreatív terek kialakítása, bővítése a fenti szempontoknak megfelelő projekteken.

2.4 Trendek a nemzetközi könyvtárügyben

Az IFLA (International Federation of Library Associations = Könyvtári Egyesületek Nemzetközi Szövetsége) legfrissebb, 2013-2014-es Trend-jelentése (IFLA Trend Reports⁷) öt, a változásokra utaló trendet azonosított, melyek meghatározzák az információs társadalom közeli jövőjét.

1. *Az új technológiák megnövelik, de egyben be is határolják azok körét, akiknek hozzáférésük lesz az információkhoz. (Az információ-hozzáféréssel kapcsolatos trend)*
2. *Az online oktatás demokratizálja és megváltoztatja a globális tanulást. (Az oktatás változásának trendje)*

⁷ [2020.pptx/fb3b11a2-0f4c-4818-95c6-1df30d893324](http://trends.ifla.org/)

⁷ <http://trends.ifla.org/>

3. *A magánélet és az adatvédelem határait újra kell definiálni. (A magáncélú adatokhoz kapcsolódó trend)*
4. *A hipertérben keletkező közösségek érzékelik és erősítik az új hangokat és csoportokat. (A civil elkötelezettséggel kapcsolatos trend)*
5. *Az új technológiák megváltoztatják a globális információs gazdaságot (A technológiai változásokhoz kapcsolódó trend)*

3 A könyvtár átfogó céljai

- Minőségirányítási rendszer meghonosítása a könyvtárban
- Az információhoz a korlátozás nélküli, azonnali hozzáférés biztosítása az esélyegyenlőség jegyében
- Az egész életen át tartó tanulás támogatása, a különböző szintű oktatási programokban résztvevők segítése
- Lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos és kreatív eltöltésére
- Az olvasáskultúra fejlesztése, olvasásra ösztönzés, a könyvtárhasználat népszerűsítése
- Helyi kulturális értékek gyűjtése, feldolgozása, közvetítése, különös tekintettel Orosháza irodalmi életére
- Együttműködés a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel, és közösségekkel; munkájuk, tevékenységük támogatása
- Szakmailag felkészült, széles látókörű, sokoldalú, elhivatott munkatársak nyújtsanak segítséget a könyvtár használóinak

4 Kiemelt kulcsterületek

- 1. cél: Minőségirányítási rendszer meghonosítása a könyvtárban

Beavatkozások:

- Minőségirányítási Csoport rendszeres munkájának biztosítása
 - Munkatársak bevonása a minőségirányítási munkába
 - A használói igények, szükségletek, elégedettség rendszeres mérése, elemzése
 - Könyvtári munkafolyamatok modellezése, felülvizsgálata, párhuzamosságok, hiányosságok feltárása
 - Statisztikai adatok elemzése
 - A tapasztalatok alapján a szolgáltatások, rendezvények színvonalának folyamatos fejlesztése
- 2. cél: Az információhoz a korlátozás nélküli, azonnali hozzáférés biztosítása az

esélyegyenlőség jegyében

Beavatkozások:

- Akadálymentes honlap kialakítása
 - A hátrányos helyzetűek számára ingyenesen elérhető szolgáltatások körének kiterjesztése, a könyvtár szociális szerepének erősítése
 - Az Országos Dokumentumellátási Rendszer alapján más könyvtárak állományának ajánlása
 - Helybeni hozzáférés biztosítása nemzetközi és országos könyvtári adatbázisokhoz
 - Hozzáférés biztosítása a digitális közigazgatás szolgáltatásaihoz, elektronikus ügyintézésben segítség nyújtása
 - Közösségi hálózatok (social networking) bevonása, közösségi média tudatos és célirányos felhasználása az információ- és tudásmegosztásban
- 3. cél: Az egész életen át tartó tanulás támogatása

Beavatkozások:

- A digitális írástudás megszerzésének, a digitális műveltség elterjedésének segítése a különböző korosztályoknál
 - Aktív szerepvállalás a köznevelés eredményességét célzó programban, óvodások és iskolások kompetencia- és készségfejlesztő tanulását támogató szolgáltatások bevezetése
 - Speciális felhasználói képzések felnőtteknek a digitális írástudáshoz szükséges készségek elsajátításának támogatására (internetes böngészés, internetes közösségi oldalak, e-könyv olvasó stb.)
 - Kapcsolatépítés és közös programok a város közoktatási intézményeivel, szakmai szervezetekkel, pedagógusokkal, felnőttképzési szakemberekkel egyedi megállapodások és programok alapján
- 4. cél: Lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos és kreatív eltöltésére

Beavatkozások:

- Könyvtári állomány gyarapításában olvasói igények folyamatos felmérése, kielégítése
- Könyvtárban működő csoportok támogatása, programok szervezésében segítségnyújtás
- Gyerekeknek kézműves foglalkozások, nyári játszóházak szervezése, rendezvények anyagi támogatása
- Könyvespolcok áthelyezésével könyvtári terek átalakítása közösségi terekké
- A rendezvények bővítése, átalakítása igény szerint

- **5. cél:** Az olvasáskultúra fejlesztése, olvasásra ösztönzés, a könyvtárhasználat népszerűsítése

Beavatkozások:

- Olvasásnépszerűsítő akciók, olvasásösztönző projektek szervezése; részvétel az olvasást népszerűsítő országos programokban
- Könyvtári állomány folyamatos fejlesztése, népszerűsítése
- E-könyvek előállítása, gyűjtése, szolgáltatása, kölcsönzési lehetőségek megteremtése
- Digitális eszközpark (táblagépek, e-könyvolvasók) beszerzése
- Könyvtárbemutató órák óvodások, kisiskolások, középiskolások és pedagógusok számára helyben, illetve iskolákban, óvodákban egyaránt
- Különböző szolgáltatáscsomagok kifejlesztése és ajánlása a különböző olvasói csoportoknak (pl. Családi olvasójegy)
- A könyvtárak és könyvtárosok társadalmi megítélésének erősítése

- **6. cél:** Helyi kulturális értékek gyűjtése, feldolgozása, közvetítése

Beavatkozások:

- Orosházi szerzők támogatása könyvbemutatók, közönségtalálkozók szervezésével
- Helyi irodalmi alkotások rendszerezett gyűjtése, feltárása, hozzáférés biztosítása
- A helyi irodalom, irodalmi alkotások, írók, költők népszerűsítése a könyvtár honlapján, internetes közösségi oldalakon

- **7. cél:** Együttműködés a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel, és közösségekkel

Beavatkozások:

- Kiemelt figyelem a partneri lista bővítésére, a partnerkapcsolatok elmélyítésére
- Közös pályázatok írása, megvalósítása
- Könyvtárosok aktív szerepvállalása civil kezdeményezésekben

- **8. cél:** Szakmailag felkészült, széles látókörű, sokoldalú, elhivatott munkatársak

Beavatkozások:

- Könyvtári munkatársak továbbképzésének, szakmai szerepvállalásainak támogatása, a feltételrendszer megteremtése
- Belső továbbképzések, tréningek szervezése
- Munkatársak folyamatos tájékoztatása, motiválása
- Közreműködés a könyvtárosi életpálya modell kidolgozásában és

bevezetésében

- Szakmai kapcsolatok ápolása
- Szakmai utánpótlás biztosítása

5 Záró rendelkezések

1. A fenti stratégiai tervet a munkatársak és a Minőségirányítási Csoport egyetértésével az intézmény igazgatója hagyja jóvá. A fenntartót a könyvtár vezetője tájékoztatja.
2. A Justh Zsigmond Városi Könyvtár Stratégiai terve 2016. október 1-jétől lép életbe.
3. A fenti stratégiai terv alapján évenként munkaterv készül határidők és felelősök megjelölésével.

Orosháza, 2016. szeptember 30.

